

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЩАСТЛИВО БЪДЕЩЕ

ПРОЕКТ BG051P0001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

АНАЛИЗ НА РЕСУРСИТЕ НА ДМСГД – ГР. ТЪРГОВИЩЕ

1. Информация за персонала:

Кадровото обезпечаване на дейността на ДМСГД- гр. Търговище се извършва от:

Длъжности / година	Към момента
<i>Брой щатни длъжности</i>	60
<i>Общ брой заети длъжности</i>	59
<i>От тях на пълно работно време</i>	59
<i>От тях на непълно работно време</i>	-
<i>Брой вакантни длъжности, посочете какви</i>	1

разпределени по длъжност както следва:

**Заети длъжности в
ДМСГД – гр.
Търговище – 59 към
31.12.2012 г.**

Административен:

гл. счетоводител – 1
опер. счетоводител – 1
специалист „УЧР“ – 1
началник склад – 1

общо: 4 служители

Специализиран

Директор – 1
Н-к отделение – 2
соц. работник – 1
психолог – 1
г. мед. сестра – 1
мед. сестра – 18
диетична сестра – 1
рехабилитатор – 2
учител – 2

общо: 29 служители

Обгрижващ

детегледачки – 16

общо: 16 служители

Обслужващ

шофьор – 1
огняр – 3
перачка – 1
готвач – 1
пом. готвач – 2
работник кухня – 1
чистач – 1

10 служители

Общият професионален опит и професионалния опит в ДМСГД на персонала е разпределен в следното съотношение по години и проценти:

	<u>Общ брой персонал в ДМСГД</u>	<u>от 0-10 г.</u>	<u>10-20 г.</u>	<u>20- 30 г.</u>	<u>Над 30 г.</u>
Общ професионален опит %	59	3 бр. 1 %	10 бр. 18 %	22 бр. 39 %	24 бр. 42 %
Професионален опит в ДМСГД %	59	22 бр. 37 %	10 бр. 17 %	19 бр. 32.5 %	8 бр. 13.5 %

От горе изложените данни в таблицата е видно, че 81 % от персонала на ДМСГД-Търговище е с общ професионален опит над 20 години.

Образователната степен на персонала в ДМСГД- Търговище според щатно-длъжностното разписание е – 10.34 %- основно образование, 39.65 % – средно, 15.51 % – висше и 34.48 % - полувисше. Данните сочат, че преобладаващият персонал в ДМСГД-Търговище е със средна и полувисша степен на образование.

След направено анкетно проучване сред персонала на ДМСГД – гр. Търговище - 31,57% % от служителите споделят, че са преминали квалификационни курсове в областта на работа с деца и семейства, детско здраве.

Ежегодно от директора на ДМСГД се утвърждава Програма за квалификация на персонала. Само петима служители споделят, че са участвали в проект.

2. Информация за сградата:

Домът за медико-социални грижи за деца гр.Търговище е с 50 годишна история. Той е правопреемник на бившия дом “Майка и дете”. Първоначалната му цел при откриването е борба с високата детска смъртност в страната и региона. С Постановление № 20/22.02.2000г. на Министерския съвет /ДВ.бр.17/2000г/ съществуващият дом “Майка и дете” се определя като дом за медико-социални грижи за деца по чл.5, ал.1 от Закона за лечебните заведения.

Дом за медико-социални грижи за деца – Търговище се намира на ул. “Росица” 2”, в източната част на града, в непосредствена близост до градски парк, в оживен жилищен район. До ДМСГД- гр. Търговище има наличен градски транспорт. При необходимост от транспорт извън населеното място, се използват транспорта на ЖП гара и автогара.

Сградата е публична общинска собственост – двуетажна, с железобетонна конструкция - с бетонен под, стените са тухлени, с прозоречни прегради между отделните помещения на групите, между изолатори и игрални, между спални и игрални помещения. Таванът е с бетон. Разгънатата застроена площ от 1 846м².

Типов проект за детска градина - 6 групи. Няма сутерен и таван. В сградата са разположени и сектор „Пералня”, „Кухненски блок” и котелно помещение.

Разпределението и обзавеждането на помещенията в ДМСГД гр.Търговище са съобразени с възрастовите особености на децата и техните специфични характеристики. Голяма част от обзавеждането и оборудването е остаряло, но поддържано в добър вид. Цялостен ремонт на I група ЖБ и газифициране - 105 000.00 лева.

ДМСГД – гр. Търговище разполага с два леки автомобила, единият от които е в много лошо техническо състояние и подлежи на бракуване.

Образователна инфраструктура

В общината функционират 41 учебно-възпитателни заведения /УВЗ/ – 27 в града и 14 в селата. Училищната мрежа включва 25 училища, от които 18 са общински и 7 са държавни. В града има 15 училища: 4 основни, 3 средни общообразователни, 1 профилирана гимназия, 5 професионални гимназии¹, 2 специални училища, от които едното е с професионална подготовка за деца с увреден слух, а другото е помощно училище-интернат. В селата функционират 10 училища, като всичките са основни. Училищната мрежа е допълнена и с 1 извънучилищно педагогическо учреждение², удовлетворяващо интересите и потребностите на децата в свободното време.

Целодневните детски градини са 15, като 11 от тях са в града и 4 в селата с филиали в 22 села. Градините са общо с 81 групи.

Списък на училищата, детските градини и извънучилищните педагогически учреждения в община Търговище

¹ Професионално-техническа гимназия, Професионална гимназия по икономическа информатика, Професионална гимназия по земеделие, Професионална гимназия по туризъм и хранително-вкусови технологии и Професионална гимназия по електротехника и строителство.

² Обединен детски комплекс

№	Име на училището/ДГ/ИПУ	Местоположение	Статут
		<i>Училища</i>	
1.	I-во СОУ „Св.Седмочисленици“	гр.Търговище, ул. “Капитан Данаджиев” № 22	общинско
2.	II-ро СОУ "Проф. Н.Маринов"	гр.Търговище, бул. “Трайко Китанчев” № 39	общинско
3.	СУ “Никола Симов”	гр.Търговище, ул. “Цар Симеон”	общинско
4.	I-во ОУ "Христо Ботев"	гр.Търговище, ул.	общинско
5.	II-ро ОУ ”Н.Й.Вапцаров”	“Иван Вазов” № 3	общинско
6.	III-то ОУ ”П.Р.Славейков”	гр.Търговище, ул. “Руен” 19	общинско
7.	IV-то ОУ ”Иван Вазов”	гр.Търговище, ул. “Бяло море” № 24	общинско
8.	ПГИЧЕ „Митрополит Андрей”	гр.Търговище,	общинско
9.	ОУ "Св.св. Кирил и Методий"	кв. «Запад» № 2	общинско
10	ОУ "Христо Ботев"	гр.Търговище,	общинско
11	ОУ "Г.С.Раковски"	кв. «Запад» № 2	общинско
12	ОУ "Св. Св. Кирил и Методий"	с. Буйново,	общинско
		общ. Търговище	
		с. Вардун, общ. Търговище	
		с. Голямо Ново,	
		общ. Търговище	
		с. Драгановец,	
		общ. Търговище	

13	ОУ "Св. Св. Кирил и Методий"	с. Дралфа, общ. Търговище	общинско
14	ОУ "Христо Ботев"	с. Лиляк, общ. Търговище	общинско
15	ОУ "Христо Ботев"	с. Макариополско, общ. Търговище	общинско
16	ОУ "Паисий Хилендарски"	с. Надарево, общ. Търговище	общинско
17	ОУ "Отец Паисий"	с. Подгорица, общ. Търговище	общинско
18	ОУ "Христо Ботев"	с. Руец, общ. Търговище	общинско
19	П Т Г "Цар Симеон Велики"	гр.Търговище, ул. "Ал.Стамболийски № 29	държавно
20	П Г И И "Джон Атанасов"	гр. Търговище, ул. "Братя Миладинови" 42	държавно
21	П Г Т Х В Т "Алеко Константинов"	гр. Търговище, ул. "29 януари" №10	държавно
22	П Г Е С	гр. Търговище, ул."Ал Стамболийски 27	държавно
23	П Г З	гр. Търговище, бул. "Митрополит Андрей" № 1	държавно
24	СОУ за ДУС "Св.Иван Рилски"	гр. Търговище, ул. "Трети март" № 38	държавно
25	ПУ – Интернат "Д-р Петър Берон"	гр. Търговище, ул. Кюстенджа № 85	държавно специално

Детски градини

1.	ЦДГ № 1 "Веселушко"	гр. Търговище, ул. "Трапезица" № 18	общинска
2.	ЦДГ № 2 "Осми март"	гр. Търговище, ул. "Неофит Рилски" № 1	общинска

3.	ЦДГ № 3 “Здравец”	гр. Търговище, ул. “Стефан Куцаров” № 7	общинска
4.	ЦДГ № 4 “Славейче”	гр. Търговище, ул. «Скопие» № 6	общинска
5.	ЦДГ № 5 “Червената шапчица”	гр. Търговище, ул. «Любен Каравелов» 29	общинска
6.	ЦДГ № 6 “Пролет”	гр. Търговище, ул. “Трети март”	общинска
7.	ЦДГ № 7 “Снежанка”	гр.Търговище, кв.“Запад” № 1	общинска
8.	ЦДГ № 8 “Слънце”	гр.Търговище, ул.»Кубрат»	общинска
9.	ЦДГ № 9 “Приказка”	гр. Търговище, кв. “Запад” № 2	общинска
10	ЦДГ № 10 “Радост”	гр. Търговище, ул. “Ал.Стамболийски № 23	общинска
11	ОДЗ “Пчелица”	гр. Търговище, ул. «Никола Симов» № 6	общинска
12	ЦДГ "Зорница"- с. Дралфа с филиали в с.Подгорица, с.Г.Ново, с.Росина, с.Кръшно и с.Маково	с. Дралфа, с.Подгорица, с.Голямо Ново, с.Росина, с.Кръшно, с.Маково	общинска
13	ЦДГ "1-ви юни" - с.Макариополско с филиали в с.Буйново, с.Пробуда, с.Острец и с.Надарево	с.Макариополско, с.Буйново, с.Пробуда, с.Острец, с.Надарево	общинска
14	ЦДГ "1-ви юни"- с.Руец с филиали в с.Овчарово, с.Кралево, с.Баячево и с.Дългач	с.Руец, с.Овчарово, с.Кралево, с.Баячево, с.Дългач	общинска
15	ЦДГ "Мир"- с.Търновца с филиали в с.Вардун, с.Черковна и с.Драгановец	с.Търновца, с.Вардун, с.Черковна, с.Драгановец	общинска

Извънучилищни

педагогически учреждения

Заведения за здравни услуги

№	Име детската ясла здравното заведение	Местоположение

Детски ясли

1.	Детска ясла №1 "Първи юни"	Търговище, ул. "Трапезица" Телефон - 0601 6 43 45
2.	Детска ясла №2 - Търговище	Търговище, бул. "Митрополит Андрей" Телефон - 0601 6 49 82
3.	Детска ясла №3 "Мечо Пух"	Търговище, кв. "Запад"1 Телефон - 0601 6 38 40
4.	Детска ясла №5	Търговище, ул. "Кап. Данаджиев" Телефон - 0601 6 70 84

Анализ на състоянието на системата за първична и специализирана медицинска и дентална помощ в област Търговище за 2012 г. /резюме/

Извънболнична медицинска помощ

Броят на регистрираните към 31.12.2012 г. в РЗИ - Търговище лечебни заведения за извънболнична помощ е 246, от които 110 практики за първична и 93 - за специализирана извънболнична помощ /в т.ч. на лекари и на лекари по дентална медицина/. На територията на областта функционират 11 медицински центрове, 1 ДКЦ и 12 медикодиагностични лаборатории. От регистрираните 4 хосписа реално действащ е само един – в гр. Попово.

Първична извънболнична медицинска помощ /ПИМП/

Общият брой на ОПЛ е 59 при минимален брой 82 съгласно последно актуализираната към месец 10.2010 г. областна здравна карта. В групови практики, които дават по-добри възможности за осигуряване на качествена първична извънболнична помощ, са включени 25 ОПЛ, или 42,37%. Осигуреността с ОПЛ на 10 000 души население за региона е 4.92. Най-висока осигуреност с лечебни заведения за първична медицинска помощ се наблюдава в областния град – 5.45 на 10 000 души население, а най – ниска - в община Опака /3.05 на 10 000 души население/.

81.35% от ОПЛ са с основен адрес в градовете. В селата липсват трайно пребиваващи изпълнители на първична медицинска помощ. В областта незаети остават 6 практики с общ брой население 14 500 души – главно в селските региони. Пациентите от тези селища имат избран личен лекар в друго населено място, но независимо от това достъпът им до първична медицинска помощ е затруднен поради липса на транспорт, по финансови и др. причини /възрастни, самотни, трудноподвижни хора/. В селските райони обикновено един ОПЛ обслужва по график пациенти от няколко села. Извън графика много често реалното обслужване се осъществява от фелдшери, акушерки или медицински сестри, което пряко се отразява на качеството на диагностично-лечебния процес. Така на

практика жителите на селата са затруднени в своевременния достъп до медицинска помощ и евентуално насочване за болнично лечение.

Към 31.12.2012 г. 45 ОПЛ /76.27%/ имат призната специалност по „Обща медицина”, „Педиатрия” или „Вътрешни болести”, като 8 от тях имат 2 специалности, а един – 3. В процес на придобиване на специалност „Обща медицина” са 4 ОПЛ, 1 е зачислен за специализация по „Педиатрия” и 1 - по „Кожни и венерически болести”. Общо 8 ОПЛ /13.56%/ са без специалност. По принцип възможностите за специализация на личните лекари е ограничена, особено на регистриралите ИППМП, поради трудности при осигуряването на заместник при отсъствие от работното място.

Специализирана извънболнична медицинска помощ /СИМП/

Средната възраст на практикуващите лекари - специалисти в област Търговище е 55 години, под 35 годишна възраст има само 2 специалисти. За някои специалности в региона специалистите са по един и са в пенсионна възраст. Към 31.12.2012 г. има разкрити 89 индивидуални и 3 групови практики за специализирана медицинска помощ. На територията на областта функционират 11 медицински центрове, 1 ДКЦ и 12 медикодиагностични лаборатории. Осигуреността с специализирани извънболнични лечебни заведения е 9.68 на 10 000 души население. Голяма част от лекарите-специалисти /75 за 2012 г./ работят на основен трудов договор в болничните заведения.

Въпреки наличието на значителен брой лекари в системата на специализираната извънболнична медицинска помощ/ съществуват редица проблеми, свързани с достъпа и качеството на оказваните здравни услуги. Нараства броят на хоспитализациите, на случаите с късна диагностика и настъпващи усложнения и в крайна сметка влошаване на здравния статус на населението. Съществен проблем е концентрацията на специализираната медицинска помощ в гр. Търговище и липсата на достатъчно специалисти в останалите общински центрове. Осигуреността на община Търговище с ЛЗ за СИМП на 10000 души население е 12,84 при 9.63 за община Омуртаг, 7.38 за община Попово и 1.62 за община Антоново. В община Опака няма регистрирани лечебни заведения за СИМП.

Първична и специализирана извънболнична дентална помощ

На територията на региона практикуват общо 76 дентални лекари, при минимален брой 82 съгласно последно актуализираната към месец 10.2010 г. областна здравна карта. Повечето – 66 /86.84%/ са осъществили регистрации като индивидуални практики. В регистъра съществуват 2 групови практики - 4 за първична /с работещи в тях общо 9 дентални лекари/ и 1 за специализирана дентална помощ /2 стоматолози/. Осигуреността с лекари по дентална медицина за региона е 6,34. Средната възраст на практикуващите дентални лекари е 34 год.

С призната профилна специалност са 41 лекари по дентална медицина /53.95%. Осигуреността на региона с дентални специалисти е 3.42 на 10 000 души население. Разпределението на амбулаториите е неравномерно. От общо 71 амбулатории 43 /60.56%/ се намират в областния град. В селски региони има разкрити само 5 практики. На територията на областта са разкрити 15 медико-технически лаборатории, като 11 от тях са в гр. Търговище. Осигуреността с лечебни заведения за дентална помощ по общини е както следва: за Търговище – 10.90, за Попово – 5.63, за Омуртаг – 3.21, за Антоново – 3.23 и за Опака – 1.53 на 10000 души население.

Анализ на състоянието на системата за болнична помощ в област Търговище /резюме/

В област Търговище има разкрити общо 5 лечебни заведения за болнична медицинска помощ:

- три многопрофилни болници за активно лечение в градовете Търговище, Попово и Омуртаг – „МБАЛ - Търговище” АД, „МБАЛ - Попово” ЕООД и „МБАЛ - Омуртаг” ЕАД;
- частна специализирана хирургична болница за активно лечение в гр. Търговище – „СХБАЛ-Папуров” ООД;

- частна специализирана очна болница за активно лечение в гр. Търговище – „СОБАЛ- Д-р Гасков” ООД.

Изградената система от болнични заведения задоволява масовите потребности на населението от болнична помощ. Средногодишният брой легла към настоящия момент е 632, от които 571 са в публичните лечебни заведения и 61 в частния сектор. Общата осигуреност на населението с болнични легла е 52.72 на 10 000 души. През 2012 г. се запазва тенденцията за повишение на броя преминали болни спрямо предходния период. Това се отнася както за публичните лечебни заведения, така и за частните специализираните болници, при които показателят бележи значително по-голям ръст /16.32% при 2.33% в болниците с общинско и държавно участие/. Единствено в „МБАЛ - Попово” ЕООД се отчитат по - малко хоспитализации във връзка със закриване на хирургично отделение в началото на 2012 г. Налице е тенденция за намаляване на болничния престой и увеличаване оборота на леглата. Добрата използваемост на легловия фонд се дължи основно на дейността на „МБАЛ-Търговище” АД и „МБАЛ-Омуртаг” ЕАД. Средният болничен престой за областта за 2012 г. е 5.33 дни. Показателят е по-висок за многопрофилните болници предвид тежестта на хоспитализираните случаи.

В областта липсват специализирани лечебни заведения за лечение на психични и онкологични заболявания. Дейността се осигурява съответно от психиатричните отделения при „МБАЛ-Търговище” АД и „МБАЛ-Омуртаг” ЕАД и междуобластен КОЦ - гр. Шумен.

Изключително тревожен факт е прогресивното намаляването числеността на лекарите в болничната помощ през последните години. Докато през 2007 г. те са били 319, през 2011 г. - общо 231, то през 2012 г. те са вече 229. Налага се медицинските кадри да работят по втори и трети договор, привличат се и лекари от съседни области.

Анализ на състоянието на системата за Спешна медицинска помощ в област Търговище /резюме/

Системата за спешна медицинска помощ в област Търговище се състои от Център за спешна медицинска помощ в гр. Търговище с разкрити 4 филиала в общините Търговище, Попово, Омуртаг и Антоново. Населението на Община Опака се обслужва от филиала в гр. Попово. ЦСМП разполага с 1 реанимационен, 1 лекарски, 7 долекарски и 1 транспортен екипи.

Единствено към областната болница има разкрито спешно отделение. В него работят 5 лекари, от които 2 са с придобита специалност ”Спешна медицина”, 1 - „Педиатрия” и „Инфекциозни болести” и 2 – „Вътрешни болести”. В екипите се включват по график общо 8 медицински сестри. СО разполага с разкрити 5 легла за лечение и наблюдение в рамките на 24 часа.

Съществуващите проблеми в системата за спешната медицинска помощ са свързани с:

- Вакантни 3 щатни лекарски бройки в ЦСМП;
- Закриване на АГО и ХО при „МБАЛ - Попово” ЕООД, респективно невъзможност за консултиране и хоспитализация на пациенти в ЛЗБП от общини Попово и Опака с такъв профил на заболяването;
- Ограничен брой клинични пътеки по НРД 2012г. за медицински дейности, за които „МБАЛ - Попово” ЕООД и „МБАЛ-Омуртаг” ЕАД са сключили договор с РЗОК;
- Недобра организация и контрол по отношение на неотложната медицинска помощ в системата на извънболничната помощ.

Все още голям брой пациенти, в това число значителен брой здравнонеосигурени лица с неспешни състояния се обръщат към филиалите за спешна медицинска помощ в градовете Попово, Омуртаг и Антоново и към спешно отделение на „МБАЛ-Търговище” АД за разрешаване на здравни проблеми, което е изключително ресурсоемко за посочените структури.

Основни недостатъци и проблеми на регионалната система за здравеопазване

- Осигуреността с медицински специалисти на 10 000 от населението в област Търговище е с по-ниски стойности от средните за страната, което рефлектира върху качеството на медицинските услуги;
- Ограничени са възможностите за оказване на качествена първична медицинска, дентална помощ и лекарствоснабдяване в малките и отдалечени населени места. Поради липса на достатъчен брой ОПЛ в общините с голям брой разпръснати населени места физическото обслужване от лекари е затруднено, обявеният график е с недостатъчно часове и се разчита на наличните медицински специалисти. Налице са затруднения по отношение на оказване на неотложна помощ в преобладаваща част от амбулаториите за първична медицинска помощ в селата;
- Лечебните заведения за специализирана доболнична медицинска помощ са съсредоточени в областния и общинските центрове, което затруднява достъпа на пациентите до съответните специалисти;
- Ниската здравна култура, респективно ниският социално-икономически статус на голяма част от населението и големият процент здравнонеосигурени лица в областта оказват негативно въздействие върху здравния статус. Често те стават причина за отказ или късно потърсена специализирана доболнична и болнична медицинска помощ, затруднения в лечебно-диагностичния процес и висока смъртност сред някои групи от населението;
- Здравната статистика не дава реални данни по отношение на хоспитализираната заболяемост, резултатите са силно повлияни от сключените договори с РЗОК за определени клинични пътеки и тяхната цена;
- Липсата на диспансерни структури затруднява обслужването на болни с психиатрични, кожно-венерически заболявания и туберкулоза;

Всички деца от ДМСГД имат осъществен служебен избор на личен лекар. Предвид необходимостта от извършване на консултативни прегледи от профилирани специалисти за целевите групи по проект „ПОСОКА: семейство”, можем да кажем, че на територията на областта не упражнява дейност детски невролог. Пациентите, нуждаещи се от такъв преглед, ползват услуги на медицински специалисти от гр. Варна. Няма проблем за осъществяването на необходимите медицински изследвания. В общинските болници в градовете Търговище, Попово и Омуртаг има разкрити детски отделения, където децата биха могли да бъдат хоспитализирани при необходимост. При спешни състояния медицинска помощ осигуряват ЦСМП – гр. Търговище и спешно отделение при „МБАЛ -Търговище” АД.

3. Нагласи на персонала към процеса на деинституционализация. Обобщение на анкетите на персонала/

Проучване на тези нагласи във връзка с предстоящата реформа и мотивацията за работа в новите услуги след нея са направени от анкетно проучване през средата на 2012 година. Анкетирани са 57 служители на ДМСГД – Търговище от общо 61.

Служителите на ДМСГД – Търговище не са достатъчно информирани за предстоящите реформи и процеса на деинституционализация. Това е очакван резултат, предвид на това, че такъв тип реформа се прави за първи път в България. Най –голям процент от анкетиранията са отговорили, че нямат достатъчно информация за предстоящите процеси. Не малко е броя на служителите, които желаят да научат повече за предстоящите реформи и процеса на деинституционализация на ДМСГД. Това е съвсем очакван

резултат, с оглед на факта, че такъв тип реформа с тези мащаби се прави за първи път в България. Самата идея на проект „Посока: семейство“ е да очертае един пилотен модел за деинституционализация на всички съществуващи ДМСГД в България.

Според обобщените резултати от анкетата:

- Най-голям процент (~33%) от анкетираните са отговорили с лек скептицизъм по отношение на бъдещата промяна и за нейните ефекти спрямо децата и персонала;
- Около 28% от анкетираните не изразяват становище по въпроса, тъй като не познават същността на новите услуги;
- Около 24% от анкетираните застават на твърдата позиция, че реформата ще има положителен ефект.

Според служителите на ДМСГД - Търговище най-подходящите услуги и дейности са разкриването на:

- Дневен център седмична грижа – посочена от 50.87 % от служителите;
- Нови медико-социални услуги, свързани с превенция на изоставяне на деца, семейно планиране, консултиране и подкрепа на родителите – посочена от 45.61 % от служителите;
- Дневен център за деца от 0 до 3 години – посочена от 38.59 % от служителите;
- Дневен център почасова грижа – посочена от 29.82 % от служителите;
- Нови здравни услуги (гинекологичен кабинет, женска консултация, педиатричен кабинет) – посочена от 21.05 % от служителите;
- Услуги за заместваща семейна грижа – посочена от 15.78 % от служителите;
- ЦНСТ – посочена от 10.52% от служителите.

Направени са и предложения за включване на услуги :

- Дневен център за деца – посочена от 12.28 % от служителите;
- Дневен център за деца с увреждания - посочена от 12.28 % от служителите;
- Групова работа с приемни родители и с деца настанени в приемни семейства

Резултатите от анкетата сочат готовността на персонала да работи в новите услуги след реформата на ДМСГД, готовност да се преквалифицира, за да бъде нает след реформата.

В обобщение - анкетното проучване на нагласите на персонала на ДМСГД към деинституционализацията показва, че в по-голямата си част той може да бъде партньор в процеса и да се пренастрои към предоставянето на алтернативни форми на грижи и услуги след допълнително обучение.

Служителите в ДМСГД - Търговище играят съществена роля и подпомагат Отдел „Закрила на детето“ в процеса на реинтеграция на децата. Те са убедени, че това е възможно и трябва да се работи в тази насока още от настаняването на детето, като се стимулират връзките между децата и техните родители.

Преобладаващия персонал, пряко ангажиран в грижите за децата в ДМСГД – Търговище, е медицински. Това обстоятелство се дължи в голяма степен на факта, че ДМСГД е лечебно заведение и като такова е с предимно медицински модел на грижа за децата. Като се вземе предвид и факта, че ДМСГД - Търговище е разположен в областен град, с достатъчно добре развита мрежа от специализирани медицински услуги, образователни институции и социални услуги, може да се заключи, че това създава много добри възможности за интеграция на децата със специфични потребности.

Наличието в ДМСГД – Търговище на други квалифицирани специалисти за работа с деца – *психолог, рехабилитатор, кинезитерапевт, социален работник, педагог* - дава възможност за включването им в мултидисциплинарните екипи и за участието им във вземане на решения за децата.

Обстоятелството, че ДМСГД – Търговище се намира в областен град е предпоставка и за наличието на добре квалифициран персонал.

Голяма част от персонала отговарят положително на въпроса – дали биха работили в новите услуги – 82.45 %. Отрицателно отговорили – няма, а едва 5.26 % не са мислили по въпроса и 8.77 % не знаят за какви услуги става дума. Това до голяма степен показва готовността на персонала да работи в новите услуги с нови изисквания и условия преодолявайки натрупаните стереотипи и съпротиви. За това свидетелства и заявеното им желание да се преквалифицират ако им бъде предложено, с цел запазване на работното си място или повишаване на работната заплата.

31,57% (18 души) от анкетираните имат друг професионален опит, като 21.05 % (12 души) не коментират какъв е той.

64.91% (37 души) нямат друг професионален опит.

Резултатите от анкетното проучване до известна степен са индикатор и подсказват необходимостта от набор обучения и супервизии за персонала, целящи промяна на разбиранията им за работа с деца и техните семейства, за да се реализират успешно в новите медико-социални услуги.

Коментирайки какво мотивира служителите да върши адекватно и качествено своята работа анкетираните посочват на първите две места:

- Заплащане – посочено от 35 души (61.40%);
- Спокойна и дружелюбна обстановка – посочено от 23 души (40.35%);

Основен мотиватор на човешката дейност са потребностите ни а от тези, които бихме могли да удовлетворим със финансови средства са базови за личността. За голяма част от персонала най-важното, което ги мотивира да работят и да си изпълняват качествено задълженията е спокойната и дружелюбна обстановка. Този отговор е индикатор, че институцията, каквато е ДМСГД е една затворена система, която позволява на персонала да работи до пенсионирането си на едно и също място и това, което е най - важно за хората е дружелюбната и приятелска среда Този тип работни места са рядкост в днешния динамичен, глобален, конкурентен и високотехнологичен свят. На малко по-късен етап съществено значение придобиват и такива фактори като добрият ръководител – посочено от 17 човека (29.82 %) и професията – посочено от 16 човека (28.07 %).

На въпроса дали служителите участват в екипни обсъждания за вземане на решение за децата от ДМСГД - най голям е броя на активните специалисти 38 души (66.66 %) вземайки решенията по мултидисциплинарен модел. Посочилите отрицателния отговор са служителите, които не участват в пряката работа с децата.

Най - голяма част от работещите в ДМСГД - 39 служители (68.42 %) посочват, че нямат затруднения при определяне нуждите на децата от институцията вероятно позовавайки се на дългогодишния си опит. 13 човека (22.80 %) споделят, че това не е свързано с работата им и едва 5 човека (8.77 %) споделят, че имат такива затруднения.

Резултатите от анкетата посочват висок интерес на персонала от обучения, които да го подготвят за новите услуги. Най-голям процент от хората биха преминали обучителни модули, свързани с подходи за работа с рискови общности - посочено от 18 човека (31.57 %) и конкретни дейности от ежедневното обгрижване на децата - посочено от 16 човека (28.07 %). По-малко желаещи има да разширяват знанията си относно социалните услуги – същност, видове дейности – посочено от 11 човека (19.29%), индивидуален подход – посочено също от 11 човека (19.29 %), превенцията на изоставянето на деца – посочено от 10 човека (17.57 %) В повечето случаи хората са заявили желание и готовност да преминат няколко от посочените теми на обучение.

Желанието на персонала да се преквалифицира не би трябвало да се интерпретира като желание за смяна на професията, особено на квалифицирания медицински и немедицински персонал. По-скоро това е желание за усвояване на нови знания и умения, надграждащи съществуващите такива.

Значителна част от анкетиранияте – 33 души (57.89 %) заявяват, че имат изградена емоционална връзка с дете от институцията, но от тях само 1 служител е изразил готовност да стане приемен родител или осиновители. Някои от причините за нежеланието на членове на персонала да станат приемни родители или осиновители са представени най-точно от самите тях:

- „Биха осиновила. Детето трябва да има истински родители /и или 2/. Няма такава професия – приемен родител.”;
- „Не бих станала приемен родител, защото нямам условия за отглеждане на дете.”;
- „Нямам условия.”;
- „Ако родителите не изоставят децата си няма да има нужда от приемна грижа. Аз съм живия пример – 17 години гледам детето си сама”

Според 20 анкетирани служители (35.08 %) институционалното отглеждане на децата има позитивен ефект върху тях, 14 служители (24.56 %) – по-скоро позитивен, 12 човека (21.05 %) посочват, че не могат да преценят, 4 човека (7.01 %) не дава отражение и едва 7 служителя споделят, че институцията влияе по-скоро негативно върху децата. Верни на институционалната грижа за децата нито един служител не е заявил, че тя има негативно въздействие върху тях. Този резултат до-голяма степен е предвидим предвид това, че тези служители са работили дълги години в такива условия и са формирали своите разбирания на база досегашната практика.

Предвид резултатите от проведеното анкетно проучване се установява готовност на персонала да се преквалифицира за да запази работните си места а не защото това кореспондира с техните вътрешни убеждения, че иновативните услуги ще са по-добри за децата. Това разбира се не би могло да бъде показател за мотивацията на персонала за в бъдеще.

Също така, според анкетното проучване, малка част - 12 души /двама не посочват какви/ (21.05%) - разпознават специфичните прояви на деца, които се отглеждат в институция, като например:

- „В повечето случаи развиват по-късно речта си. Често са тревожни и плачат без причина.”;
- „Страх.”;
- „Изоставане в развитието на говора, трудно изграждане на навици за регулиране на физиологичните нужди.”;
- „По-агресивни, съсредоточени предимно в храненето, трудно адаптивни.”;
- „... липсва способност за избирателно доверие, често изразяват емоции , като гняв, протест, ревност.”;
- „По-трудно изграждане на навици и умения.”;
- „...смучат” пръсти, всяко дете иска индивидуално внимание.”

Този отговор на анкетираните би могъл да се интерпретира и по следния начин – специфични прояви на деца, отглеждани в институцията би могло да бъдат разпознати при наличие на необходимите знания и професионални умения, каквито не всички анкетираните притежават (различен образователен ценз и подготовка).

Анкетираният персонал в ДМСГД Търговище е неравномерно разпределен по отношение на джендър политиката за равенство на половете на работното място, като съставът е преобладаващо женски - 56 жени и 5 мъже. 33 човека от анкетираните работят повече от 15 години в институцията и необходимостта от задълбочена работа с персонала за подготовката му да работи в новите услуги нараства.

Средна възраст на персонала на ДМСГД – гр. Търговище изчислена на база отговорилите служители на въпроса е **48.8 г.** Не отговорили - 11 служители.

По отношение на образованието хората със средно образование преобладават над останалите – 23 служители. Хората с висше са 19, със полувисше – 20, служителите с основно образование са 6. Това е добра предпоставка за мотивацията и желанието им да се квалифицират и да са конкурентноспособни на пазара на труда.

Картината на анкетираните е разнообразна, което може да бъде индикатор за обективно проучване на нагласите на персонала и достоверно изразяване и обобщаване на резултатите от проведеното анкетното проучване сред персонала на ДМСГД Търговище

5. Наличие на механизми за съвместна работа и вземане на решения

В ДМСГД съществуват ясно изразени механизми за съвместна работа и вземане на решения. Провеждат се заседания на мултидисциплинарен екип от персонала на ДМСГД и ОЗД- Търговище за изготвяне на оценки на потребностите на децата и индивидуалните планове за грижи при настаняването им в дома, както и актуализирането им през годината.

На родителите и другите законни представители на настанените деца в дома, се осигурява своевременната им информираност относно цялостната дейност на дома и проблеми в развитието на децата. Осигурява се достъп и възможност за контакти в определени дни, регламентирани от Директора на специализираната институция. Родителите биват информирани за промените в социалната сфера и консултирани по проблеми, свързани със социалните и здравни услуги, както и потребностите на децата.

Представители от персонала на ДМСГД осъществяват взаимодействие с други организации, институции, лечебни структури, местни власти, органи по закрила и родители на настанените деца, а именно:

1. Директор – МП, МЗ, МВР, ДАЗД, АСП, РДСП, РЗИ, ОЗД, МБАЛ, НПО, РИО, общинска администрация, родители на настанени деца, приемни семейства, осиновители, семейства на близки и роднини, акредитирани организации за международно осиновяване, училища;
2. Психолог - МВР, ДАЗД, АСП, РДСП, РЗИ, ОЗД, МБАЛ, общинска администрация, родители на настанени деца, приемни семейства, осиновители, семейства на близки и роднини, акредитирани организации за международно осиновяване;
3. Социален работник – МВР, ДАЗД, АСП, РДСП, РЗИ, ОЗД, МБАЛ, общинска администрация, родители на настанени деца, приемни семейства, осиновители, семейства на близки и роднини, акредитирани организации за международно осиновяване;
4. Главен счетоводител – НОИ, НАП, СТМ, РЗИ, НСИ;
5. Оперативен счетоводител – НОИ, НАП, СТМ, РЗИ, НСИ/статистика/;
5. Главна сестра и мед. сестри – РЗИ, МБАЛ.

Изводи:

1. ДМСГД-Търговище разполага с много добра материално-техническа база, в която може да се реализира бъдещата структура от нови услуги:

- Основната сграда е масивна, двуетажна, построена с железобетонна конструкция, в нея има шест идентични по разпределение и квадратура помещения. Тази база може да бъде пълноценно използвана след преустройство при разкриването на новите услуги.
- Сградният фонд е с голяма площ и може да поеме планираните шест центъра на новата структура.
- Удобното и достъпно положение на сградата /в близост до централната градска част на Търговище/ я прави подходяща в нея да се развиват услуги за деца от 0 до 3 години.

2. Наличният персонал в ДМСГД-Търговище има необходимата степен на квалификация и професионален опит и би могъл да премине в новите услуги.

- По-голяма част от служителите /39.65%/ са със средно образование – 23 служителя; с висше образование 9 служителя /15.51%/, с полувисше 20 служители /34.48%/, с основно образование 6 служителя /10.34%/. 33 служители - са работили в ДМСГД-Търговище повече от 15 години. Осъществяват се дейности за повишаване квалификацията на служителите, което ще се отрази положително върху качеството на изпълнение на дейностите, предвидени в новите услуги /при преминаване на част от служителите в тях/.
- Служителите с медицинско образование са 24 бр. /3 бр. лекари-педиатри, единия от които е в пенсионна възраст, 19 бр. медицински сестри, 2 бр. рехабилитатори/. Голяма част от тях могат да се реализират в Центъра за майчино и детско здраве, ЦНСТ за деца с увреждания и Центъра за ранна интервенция.
- От 19 броя медицински сестри. Няма навършили пенсионна възраст. За една от тях предстои пенсиониране след една година.
- Лекарите-педиатри /2 бр./ ще са необходими в Центъра за майчино и детско здраве /конкретно в Детския консултативно-лечебен кабинет/, в Центъра за ранна интервенция и в ЦНСТ за деца с увреждания.
- Рехабилитаторите /2 бр./ ще са необходими в Дневния център за деца с увреждания и в Центъра за ранна интервенция за деца с увреждания.
- Медицински сестри ще са необходими в Центъра за майчино и детско здраве /в Педиатричния кабинет и в Акушеро-гинекологичния кабинет, в Центъра за ранна интервенция за деца с увреждания и в ЦНСТ за деца с тежки увреждания.
- Психологът и двамата педагози /единия от които е в предпенсионна възраст/ успешно биха могли да намерят своето място в новата структура.
 - Психолози ще са необходими в Семейно-консултативния център, Дневния център за деца с увреждания, Центъра за майчино и детско здраве, Центъра за ранна интервенция за деца с увреждания.
 - Педагога ще намери своето място в Дневния център за деца с увреждания.
- Други специалисти, необходими в новата структура са: лекар /акушер-гинеколог/, кинезитерапевт, логопед.

- Наличните огньари, шофьор, чистач, готвачи и др. също биха могли да намерят място в новоразкритите здравно-социални услуги.
- В ДМСГД-Търговище работят 17 детегледачки, част от тях ще се реализират в бъдещите услуги.
- По-голямата част персонала – /82.45% от анкетираните служители/ заявяват готовността си да работят в новооткриващите се услуги. Голяма част от работещите в институцията изявяват желание за преквалификация при нужда. Необходимо е да се даде възможност за преквалификация на персонала с цел пренасочването му за работа в новите услуги. Важно е персоналет да получи професионална подготовка, чрез специализирана обучителна програма, подкрепа от експертни консултанти и супервизия. Това ще мотивира и повиши увереността на служителите в смисъла на пряката работа с деца и родители. Също така ще създаде възможности и умения за прилагане на нови подходи в изпълнението на стандартите за висококачествена грижа за деца.
- Бъдещите услуги, за да са достъпни и да имат добри резултати при работата с рисковите групи – деца и семейства, трябва да с широк териториален обхват и да обслужват целия регион Търговище.
- Създаването на медико-социална услуга от резидентен тип в общността ще даде възможност децата с тежки увреждания, за които приоритет е удовлетворяване на здравните потребности, да бъдат настанявани в среда, която е близка до семейната. От анализа е видно, че медицинският и обгрижващият персонал в ДМСГД имат изключително богат дългогодишен опит при работа с такива деца и може да задоволи потребността от подготвени кадри в този тип услуга.

За новите услуги, които ще се разкрият след реструктурирането на ДМСГД-Търговище, ще е необходим квалифициран персонал, с богат опит и задълбочени познания за работа с деца с повишен медико-социален риск. Настоящият анализ показва, че ДМСГД-Търговище разполага с такъв човешки ресурс.

От представените данни за наличния персонал, материална база и финансови средства, с които разполага ДМСГД-Търговище към настоящия момент, може да се обобщи, че институцията разполага с много добри условия, които да задоволят потребностите на децата отглеждани в ДМСГД. Ако тези ресурси се прехвърлят към новите услуги, то те ще бъдат напълно достатъчни за едно много добро функциониране и предоставяне на качествена подкрепа в семейна среда за децата и семействата на територията на област Търговище, без да се налага институционализация на деца.

Изготвили:

Мултидисциплинарен екип по деинституционализация по проект „ПОСОКА: семейство”

1. ДМСГД
(Д-р Катя Алексиева) (подпис)
2. ДМСГД
(Мая Венева) (подпис)
3. ДМСГД
(Румяна Иванова) (подпис)
4. РЗИ
(Д-р Райна Жейнова - Колева) (подпис)
5. ОЗД
(Мария Владимирова) (подпис)
6. ОЗД
(Валентина Александрова) (подпис)
7. Община
(Миглена Сотирова) (подпис)
8. Община
(Йоана Славева) (подпис)
9. Местен координатор
(Атанас Енчев) (подпис)

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Министерство на здравеопазването носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Агенцията за социално подпомагане.